

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{23-11-17}}

Tid: 10:00–12:00

Plats: KS-salen, rådhuset

Paragrafer: 1 - 13

Närvarande

Ledamöter

Marina Johansson (S) ordförande

Elisabet Lann (KD) förste vice ordförande ej närvarande

Anna Sara Hansson Perslow (C) ej närvarande

Britt Olsson (M)

Hillevi Werring (MP)

Mariette Höij Risberg (D)

Monica Pålsson (L)

Peter Svensson (V)

Zaidi Folias, SKPF andre vice ordförande

Olof Jacobsson SKPF ej närvarande

Gerda Svendsen SKPF

Ulf Johansson SKPF

Anna-Lena Stjernlöf SKPF

Lena Gustafsson SPF Seniorerna

Britt Johansson SPF Seniorerna

Bo Andrén SPF Seniorerna

Sven Carlsson PRO

Birgitta Ljungström Bengtsson PRO

Tommy Emanuelsson PRO

Karl Gunnar Nordanstad RPG

Kerstin Ekberg RPG

Anneli Ylijärvi Sverigefinska pensionärer (Göteborg) deltog via teams

Simo Sinkkonen Finska Aftonstjärnan Iltatähti ej närvarande

Samordnare och sekreterare: Erica Thulin Manderhjelm (SLK)

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{23-11-17}}

Övriga närvarande

Maja Philis ÄVO

Ingela Nyqvist Björk, Framtidsutvecklarna

Ali Haider Attar, Framtidsutvecklarna

Gunilla Foltyn, Framtidsutvecklarna

Nahideh Zanjanchi, Framtidsutvecklarna

Denny Andreasson, Framtidsutvecklarna

Abbas Moosavi, Framtidsutvecklarna

Tomas Leyon, Framtidsutvecklarna

Charlotta Bjerhem, SLK

Catarina Sjögren, SLK

Jeanette Werner, SLK

Maud Willardsson Engström, SLK

Justeringsdag: 2023-11-24

Underskrifter

Sekreterare

Erica Thulin Manderhjelm

Ordförande

Marina Johansson (S)

Justerande

Gerda Svendsen, SKPF

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{23-11-17}}

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Marina Johansson (S) öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

§ 2 Upprop

Upprop genomförs och frånvaro noteras.

§ 3 Val av justerare

Gerda Svendsen, SKPF utses av rådet till justerare.

§ 4 Fastställande av dagordning

Föreslagen dagordning fastställs med tillägg av en övrig punkt, bostäder.

§ 5 Föregående protokoll

Föregående protokoll fastställs av rådet, med en notering från Sven Carlsson, PRO, till § 11 att det vi vid det aktuella sammanträdet benämnde besök på Chalmers rätteligen benämns HSB Living Lab. Noteras i detta protokoll.

Därefter fastställs föregående protokoll.

§ 6 Rapporter från KS, ÄVO mfl

Ordförande Marina Johansson (S) berättar från kommunstyrelsen att det idrottspolitiska programmet, liksom äldreombudsmannens rapport bordlagts till den 22 november.

Från ÄVO rapporteras att nämnden prognosticerar ett underskott om 17 miljoner kronor (ett relativt sett litet underskott då nämnden omsätter 6 miljarder kronor på helår). En åtgärdsplan ska ändå beslutas, vilket har skett. Bland åtgärderna återfinns att minska eller undvika konsultkostnader exempelvis att hyra in sjuksköterskor från bemanningsföretag, att vara restriktiva i anställning av administrativ personal och att införa anställningsprövning inför återbesättning av administrativa tjänster.

Från ÄVO rapporteras också att antalet interna platser på vård- och omsorgsboende (VoB) ska minska med 100 platser. Det är en åtgärd för att i stället kunna köpa fler externa platser.

Britt Olsson (M) tillägger från ÄVO att en förändring planeras avseende hur avgifter för hemtjänst ska tas ut. Det nya blir att avgifter baseras på beviljad tid, och ska bland annat leda till att brukare kan förutse sina kostnader bättre än enligt tidigare system.

Vidare nämns att ÄVO har en kampanj i olika media, bland annat på spårvagnarnas reklamplatser, för att skapa intresse för tjänster inom äldreomsorg.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{23-11-17}}

§ 7 Utkast årsberättelse delas ut till alla ledamöter

Punkten skjuts till slutet av mötet. Den information som delas är att utkastet är tillgängliggjort digitalt för rådets ledamöter. Civilsamhället och politiken har nu en period på sig att diskutera och återkomma till samordnare med sina inlägg till utvärdering av årets arbete. Punkten tas upp för dialog vid december månads sammanträde, och skriftliga inspel till årsrapporten tas emot av samordnare fram till mitten av januari.

§ 8 Val av arbetsgrupp

Punkten skjuts till slutet av mötet.

Arbetsgrupp för att svara på remiss av förslag till Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024-2030 Dnr 1235/22

Beslut i rådet: till sammanställande utses Britt Johansson, SPF seniorerna,

Arbetsgruppen består av Britt Johansson, SPF seniorerna, Zaidi Folias, SKPF, Tommy Emanuelsson, PRO, Kerstin Sjöbratt, RPG (adjungerad) . De sverigefinska pensionärerna får dispens att återkomma med förslag på person.

Arbetsgruppen har tre mötestillfällen till sitt förfogande för uppdraget.

§ 9 Framtidsutvecklare kl 10:15 – 10:45

Framtidsutvecklarna tillsammans med Maja Philis ÄVO besöker rådet.

Ett första samtal, där rådets ledamöter och framtidsutvecklarna bekantar sig lite med varandras uppdrag och roller. En gemensam grund är Göteborgs Stads plan för åldersvänliga Göteborg, med dess fokusområden mobilitet, bostäder, social delaktighet och inkludering, stadsmiljö och stadsutveckling, samhällsstöd och service samt information och kommunikation.

Flera av dessa frågor är och har varit aktuella inom rådets arbete, liksom de utgör fokusområden för framtidsutvecklarna. Under samtalet stannar vi upp vid exempelvis bostäder, digitalisering, att göra seniorer mer synliga i media, att bidra till att fler äldre kommer ut i aktiv delaktighet, och att bidra till fler möten över generationsgränserna där äldres erfarenhet kommer till faktisk nytta.

Sammanfattningsvis beslutas att rådet och framtidsutvecklarna tar förnyad kontakt för att föra samtalet vidare kring fortsatt samverkan, och nytta genom att förstärka varandras arbete för äldres bästa.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{23-11-17}}

§ 10 Dialog om förslag till Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024-2030 samt om långsiktig styrning av MR-området (männsliga rättigheter)

Charlotta Bjerhem och Catarina Sjögren, SLK, redogör för läget i arbetet med förslag till långsiktig styrning av MR-området.

Maud Willardsson Engström och Charlotte Werner (SLK) redogör för läget i arbetet med förslag till Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024 – 2030, samt för de frågeställningar som sänts ut tillsammans med remiss.

Se bifogat underlag.

§ 11 Uppföljning – utfall av remisser, uppdrag, samarbeten mm

Inget att tillägga förutom det som ordförande nämnde inledningsvis om bordläggning av idrottspolitiskt program och äldreombudsmannens rapport.

§ 12 Övriga frågor

Bostäder – kort anförande från Sven Carlsson PRO, beslutas i rådet att bjuda in VD för Framtiden AB tillsammans med ansvarig nämndsordförande för dialog ett av rådets första sammanträden 2024. Ordförande Marina Johansson (S) tar kontakt om detta.

§ 13 Mötet avslutas

Mötet avslutas 12:10.

Underlag till råden för dialog gällande uppdrag till kommunstyrelsen att återkomma med förslag till långsiktig styrning inom MR-området

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att anpassa program och planer inom området mänskliga rättigheter (MR) till en likvärdig struktur samt att återkomma med förslag på nästa steg gällande långsiktig styrning av området.

Stadsledningskontoret har bedömt det som mest effektivt att ta hand om uppdraget genom att börja med utformningen av den långsiktiga styrningen. Som ett led i arbetet med uppdraget önskar stadsledningskontoret besöka respektive råd för att beskriva arbetet samt få inspel kring några frågor. Detta dokument är ett underlag för att ge rådsmedlemmarna möjlighet att i förväg fundera över frågorna (sist i dokumentet).

Om kommunens styrning

Mänskliga rättigheter regleras i olika konventioner och lagstiftning som kommunen behöver efterleva. Kommunfullmäktige har dessutom möjlighet att på flera olika sätt påverka och styra hur stadens verksamheter infriar kraven på att tillgodose mänskliga rättigheter. Det kan till exempel handla om att ge särskilda uppdrag eller att besluta om styrande dokument. Uppföljning är också ett sätt att styra, eftersom den information som efterfrågas sätter fokus på vad kommunfullmäktige tycker är viktigt. Den information som samlas in kan också användas för att se om det behövs nya åtgärder. Andra sätt att påverka hur verksamheterna arbetar är genom stöd och samordning.

Styrande dokument kan vara av olika slag. De kan till exempel vara reglerande, som riktlinjer och policys. De kan också vara planerande, som planer och program. Både planerande och reglerande styrande dokument kan vara en beskrivning över vad som ska göras, vem som ska göra det och vilka resultat och effekter det ska ge. Skillnaden ligger i att planerande styrande dokument innehåller åtgärder för att uppnå en förändring eller ett mål inom en viss tidsram, medan reglerande styrande dokumenten anger hur redan befintlig verksamhet ska utföras varje gång den görs. Idag styr kommunfullmäktige MR-området framför allt genom olika planer.

Om uppdraget

Stadsledningskontoret har tidigare haft två uppdrag från kommunfullmäktige om att utreda planer och program i syfte att få en bättre efterlevnad av fullmäktiges styrning. Det första omfattade samtliga stadsövergripande planer och program, det andra fokuserade på MR-området.

Utredningarna pekade på flera möjliga orsaker till att efterlevnaden av styrningen inom MR-området inte blir som avses. Styrningen är uppdelad i flera program och planer som har tillkommit över tid och antalet signaler om vad verksamheterna ska göra har därmed ökat. Uppdelningen gör att det uppstår parallella spår för liknande frågor och att det finns risk för konkurrens mellan olika planer och program om resurser och insatser. Det finns också en risk för att mänskliga rättigheter ses som ett särskilt spår bredvid den ordinarie

verksamheten. På flera områden bedömdes genomförandet av planerna gå långsamt och att det finns svårigheter med att införa frågorna i det vardagliga arbetet. Planerna innehåller långsiktiga ambitioner att förändra livsvillkor samtidigt som styrningen är tidsbegränsad, med kort tidsspann.

Inom ramen för den senare utredningen uttryckte råden att det finns behov av planer och program eftersom grupperna ser det som en nödvändighet för att synliggöras i det kommunala grunduppdraget. Råden pekade också på att staden behöver förtydliga styrningen inom området. Det framkom också bland annat att det behöver finnas en tydlig struktur och ansvar samt kompetens för att arbeta med frågorna, samt för att följa upp vad som genomförts.

Utifrån slutsatserna i de tidigare utredningarna har fullmäktige gett kommunstyrelsen nuvarande uppdrag att lämna ett förslag på en utformning av en långsiktig styrning.

Frågor till råden

I arbetet med det nuvarande uppdraget bedömer stadsledningskontoret att fullmäktiges långsiktiga styrning ska säkerställa att den styrning som finns i konventioner och lagstiftning får genomslag i verksamheten. Den behöver fokusera på att förstärka mänskliga rättigheter i verksamheternas ordinarie arbete, och de grupper som har svårast att få tillgång till sina rättigheter behöver synliggöras.

Utifrån den grupp som ert råd representerar undrar vi:

- Vad är det viktigt att fullmäktige betonar i sin styrning av verksamheterna för att erbjuda likvärdig verksamhet och synliggöra och omhänderta behov hos de grupper som har svårast att få tillgång till sina rättigheter?
- Finns det något ytterligare som är viktigt att betona i stadens arbete med mänskliga rättigheter för att skapa tillit?

Remiss av program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024-2030

Dialog, november 2023

Maud Willardsson Engström och Jeanette Werner

Agenda

- Kort om uppdraget: Bakgrund och genomförande
- Programmet: Mål och strategier
- Frågor

Uppdraget

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nytt program som ersätter Göteborgs Stads folkhälsoprogram 2019–2020 och Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026.

Inriktningens innebörd:

- Kopplas mot den nationella rådande folkhälsopolitiken.
- Dagens organisering och arbetsformer tillvaratas (t ex avtal med VGR).
- Mål och strategier som stärker stadens arbete för de mänskliga rättigheterna.
- Samverkan med stadens nämnder och styrelser samt råd.
- Översyn vilka stadenövergripande planer inom området. Dessa planer är strategisk plan för suicidprevention 2014–2022, plan för jämlik stad 2019–2022 och plan för arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2019–2022.

Genomförande

- Utgått från Folkhälsopolitiken
- Haft dialogmöte med förvaltningar samt med Framtiden AB
- Informerat Göteborgs Stads råd, Studentforum och Ungdomsfullmäktige
- Använt befintliga nätverk för informations- och erfarenhetsöverföring
- Samverkat med närliggande uppdrag:
 - Inrätta en central Agenda 2030-funktion med förstärkning av arbetet inom MR, jämlikhet och jämställdhet
 - KF-mål: Segregationen i Göteborg ska minska, livsvillkoren för Göteborgs invånare ska vara jämlika
 - Att anpassa program och planer inom området mänskliga rättigheter till en likvärdig struktur samt att återkomma med förslag på nästa steg gällande långsiktig styrning

Figur 1 Illustration: Folkhälsomyndigheten

Förslag till Program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024-2030

KF:s budget är överordnad stadens styrande dokument

KF:s budget med stadens vision Löpande beslut	Särskild utveckling – år/mandatperiod
Riktade visioner Program Planer	Färdriktning – kortsiktig och långsiktig
Lagstiftning Reglemente Ägardirektiv Bolagsordning Reglerande styrande dokument	Verksamhetens grunduppdrag

Viktiga förutsättningar för att nå programmets målsättningar

- Kunskapen om befolkningens behov behöver öka och systematiskt integreras i genomförandet av programmet. För att nå hela befolkningen behöver såväl analysen som arbetet genomsyras av ett inkluderande perspektiv utifrån allas lika rättigheter.
- Arbetet med programmet behöver ske i nämnders och styrelser grunduppdrag. Programmet pekar ut en riktning för hur prioriteringar i det dagliga arbetet ska ske.

Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

1. Barns och ungas hälsa ska förbättras

1.1 Stärk stödet till föräldrar och vårdnadshavare under barnets hela uppväxt

1.2 Främja barns läs- och språkutveckling

1.3 Stärk skolan som hälsofrämjande arena

1.4 Stärk arbetet för att fler barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid

1.5 Öka förutsättningarna för fysisk aktivitet

2. Invånarnas möjligheter till delaktighet, inflytande och tillit ska öka

2.1 Arbeta för ett aktivt och lokalt civilsamhälle med jämlika förutsättningar för deltagande

2.2 Stärk arbetet för att de grupper som är svåra att nå ska känna till och kunna ta del av Göteborg Stads verksamheter och utbud

3. Fler ska ha arbete och möjlighet till försörjning

3.1 Utveckla och samordna stödet till grupper som står långt från arbetsmarknaden

3.2 Utveckla och samordna stödet till unga vuxna som varken arbetar eller studerar

4. En mer hållbar, jämlik och väl gestaltad livsmiljö

4.1 Säkerställ en jämlik fördelning av resurser i den gemensamma prioriteringen i strategisk och taktisk planering

4.2 Säkra att plan- och exploateringsprocessen omhändertar sociala aspekter

4.3 Tillgodose goda livsmiljöer med väl gestaltade och omhändertagna närmiljöer i förvaltning av den befintliga staden

Remissmissivet, några av frågeställningarna

- Bidrar programmets mål och strategier till att uppnå det övergripande målet? Saknas något?
- Hur ser ni generellt på strategiernas genomförbarhet, utifrån exempelvis omvärldsfaktorer och organisatoriska förutsättningar.
- Ger programmet förutsättningar att göra jämlikhetsanalyser som grund för att nå de grupper som behöver insatser mest?
- Hur kan målgruppsperspektivet stärkas i programmets mål och strategier?
- Finns det andra indikatorer eller nyckeltal som är värdefulla för att bedöma måluppfyllelse?
- Ytterligare kommentarer?

Svar senast 31 januari

Kontakt

Maud Willardsson Engström

maud.willardsson.engstrom@stadshuset.goteborg.se

Jeanette Werner

Jeanette.werner@stadshuset.goteborg.se

i

Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad